

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Uj. Matkovicz László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hetfőn a lapok
az utcán is árusítottnak.

Jobbra-balra.

Illelnek már egyszer uborka-szezont is csinálni! A fenekellen kül- és belpolitika ugyan elég savanyúságot, sőt keserűséget termel a részünkre, de pihenést nem ad egy pillanatra sem. Csak Károlyi Mihályék mentek el üdülni a nagy meleg elől, mivelhogy nekik igazán mindegy, hogy mikor van uborkaszezon. Sőt egészen bizonyos, hogy akkor sokkal uborkább szezon van, ha ők szerepelnek, mintha nyaralnak. — Nos, ez utóbbihoz kellemes időt kívánunk nekik, ami igazán önzellenség a részünkről. Meg is valljuk, hogy inkább a magyar gazdáknak szól a jókívánságunk, akiknek terményeit ugyancsak döngeti a szél és csipkedi a nedves hideg. Batthyány Tivadar gróf nagy szakállának ez már kevésbé árt, sőt az egész Károlyi párt agyvelejének nem ártana egy kis kifózanító lehűtés. Igaz, hogy a szívük érzelmeinek ápolására a *haza* iránt meg nagyon is forró napokra volna szükségük. De mikor ők *ép-pen az elöl* mentek el nyaralni...

Négy esztendő.

Negyedik esztendeje mulik s az ötödik esztendeje kezdődik annak a világ soha nem látott, emberi agy még el nem képzelt irtózatoss élet-halálharcnak, amelyet Európa népei vívnak egymással. Négy éve már, hogy az első bomba elrobbant sikertelenül a gaz orgyilkos rác keze által dobva Sarajevóban s hogy a másik hitvány diákgyerek, akinek lelke már azóta szintén a legfelsőbb ítélőbíró előtt ad számot égbekiáltó bűnéről, jól irányozott két lövéssel milliók szívének vérpatakját indította rohanó folyásnak.

Négy esztendeje, hogy az első magyar baka harci kedvtől ösztönözve halálmegvetéssel rohant a merénylő nemzet megbüntetésére és négy éve annak, hogy a magyar temetők kapuin feketébe öltözött anyák, hitvesek és testvérek fordulnak be lassu pergésű dob kísérete mellett és hullnak térdre dokogva az egyre szaporodó sirhalmok előtt.

Négy év egy röpke perc csak az idő végtelenjében, de soha el nem feledhető, tudományos kutatás útján soha föl nem mérhető mennyiség a világ népeinek történetében, de kivált a magyar nemzet történetében. Négy év előtt tudtunk a hazánkért lángoló lelkesedni, nemzetünknek dicsőbbé, nagyobbá tevéséről szívünk-repesve rózsás képet festeni, — négy év alatt megtanultuk ezt a hazát még jobban

szeretni, nemzetünket még inkább megbecsülni.

Megtanultuk ezt és megtanítottuk reá ellenségeinket. Mert az óriási vérdáldozat, amit eddig hoztunk, ha lassabban lüktetővé tette is kezdetben pezsgő vértől hevesen lobogó szívünket, nem változtatta vizze az ősi magyar vér örök életre rendelt anyagát. És a fájdalom, a testi és lelki gyötrelmek által szemünkből kifacsart könnyü nem jelenti a lemondás, a megbánás megokolatlan érzését is, hanem átlövell azon az elért diadalok büszke világa és keresztüllobogó méltó harag, a kemény dac elolthatatlan lángja.

„Sirva vigad a magyar“ — tartja a közmondás. De nemcsak sirva vigad, hanem sirva verekszik is, megfogya bár, de meg nem ürve, mindhalálig: multjáért, jövőjéért, becsületéért.

Ha ellenségeink olvasni tudnak ezeknek a szemeknek harmattól lepiézett tüzeiben, akkor már nem tarthat sokáig ez a pokoli vérnász. Nem reményl, nem bátorságkeltő biztatást olvashatnak ki ezekből, hanem a végső elkeseredett, a hősi elszántságot, amely a gonosz rablókkal szemben mindenre képes. Arra, hogy az életét megvédelmezze, egészen bizonyosan. —chl.—

Politikai hírek.

— Sajtóper jegyében. „Rondálkodás“, „dögszag“, „szemétdomb“, „pöcegödör“, „bűz“, „dögletes levegő“ s ehhez hasonló diszes írói jelzők ékesítik a *Veszprémmegyei Egyetértés* legutóbbi számának egyik cikkét, amelyben farizeus szemforgatással jelenti ki, hogy neki többféle ok nem engedi meg, miszerint „a munkapárti sajtó *modorát, hangját* használja“. Mivel a mi lapunk az egyedüli ebben a vármegyében, amelyik a munkapárt becsületes és hazafias politikájának visszhangot ad, úgy gondoljuk, hogy a V. E. ezt a főmedvényt nekünk címezte. Nos, nyomban megállapíthatjuk, hogy valóban nem követi a mi közéleti harcmódozatunkat és nem használja a mi hangnemiünket, mert ilyen ocsmány, utszéli kifejezéseket, amilyenekkel ő fűszerezi szavait, soha, még vele szemben sem használtunk. De nem is értünk hozzá. Ahhoz a lelki műveltségnek olyan nagyfokú szegénységében szenvedő, a keresztényi jóérzésből és papi méltóságából kivetkőzött szerkesztő kell, amilyen *Mohácsy Lajos* lelkész

úr, akinek szelid meggyőzés helyett a gyalázkodás, igazmondás helyett a valótlanság, érvek helyett még a halottakat sem, nemhogy az élőket kimélő rágalom él az ajakán és tollában folytonosan. Amely rossz tulajdonságait — természetesen — csak fokozza a gyűlöletes harag, amit azért érez irántunk, mivel politikai mesterkedéseit, hirlapi hamisításait lelepleztük, s ez által akadályoztuk abban, hogy lapjának kigazda olvasóit ravaszul alkalmazott demagógiájával teljesen befonhassa. Hogy ezt elkerülhesse, eleintén illedelmes hallgatással akart bennünket leszerelni. A mikor azonban látta, hogy ez mit sem használ, a *közérdek* iránt tartozó kötelességünktől, hogy a V. Egyetértés által félrevezetni szándékozott gazdákat felvilágosítsuk, udvariasságból sem vagyunk hajlandók tágitani, felfortyant és — amint a fentebbi szemelvények bizonyítják — most már reánk is szórja a szótárában — ugylátszik — bőven rendelkezésre álló utcasarat.

De ez sem fog használni. Mi, akik nem polemizálni akarunk a nagytisztelű úrral, hanem *ellenőrizni* kívánjuk az ő nem éppen dicsőségteljes közéleti szereplését, továbbra is teljesíteni fogjuk e hivatásunkat; habár az a nem kellemes feladat jut is osztályrészünk gyánánt, hogy az ő tisztességtelen fegyvereivel kell gyakorta megütköznünk. Hiszen az orvosnak is sokszor a legcsunyalabb materiákhhoz kell nyulni, hogy ez által a járvány terjedését megakadályozza! Nem riaszt vissza ettől az a fenyegetése sem, amelyet egy gorbombaságokkal cifrán körülgarnirozott mondatában igyekszik elrejtteni, hogy t. i. *sajtóbíródság* elé állítja szerkesztőnket. Mert ugyebár erre célzott a nagytisztelű lapszerkesztő úr, amikor azt írta, hogy gondoskodni kíván róla, hogy „a fertőtlenítést az erre hivatott kezek elvégezzék“? S hogy „a gyáván rágalmazók és aljas becsületsértők megkapják a vértisztító injekciókat“?

Állunk elébe annak a sajtópörnek! Sőt, ha bizonyos *szubjektív* szempontok nem tartják vissza a nagytisztelű szerkesztő urat attól, hogy csakugyan közlése menjen ennek a *ferőtlenítő* hivatalnak, kérjük is annak a megindítására. Legalább hitelesen tisztázni fog, hogy ki az, aki következetesen rágalmaz és sérteget eleveneket és holtakat. Ki lázít állandóan a fennálló rend, osztályok és a hadviselés érdekei ellen; s hogy mink követtünk-e el be-

csületsértést, akik a nagytiszteletű urnak csupán közéleti egyéniségét bíráltuk, vagy pedig ő, aki azt állítja, hogy mink fizetésért „rondálkodunk“ ő ellen? Kérjük a sajtóper megindítását, hogy abban emelhezzünk vizonyvádat ellene s ne legyünk kénytelenek annak megindításával magunk vesződni.

Mindezek után azon igazán nem vitatkozunk a V. E. szerkesztőjével, hogy az ő lapját valóban „több ezren“ olvassák-e s hogy a mi olvasóink közül „hány új előfizetőt hajtott“ az ő lapjának a mi hírlapirói kötelességtudásunk. Lehet, sőt valószínű, hogy neki sokkal elterjedtebb a lapja, mint a miénk, mert hiszen a mi lapunk sohasem terjesztett hatalmi pártfóggással s nem fizettek elő annak 50—60 példányára Veszprém vármegye politikai és gazdasági életével semmi vonatkozásban sem levő — budapesti fiskálisok. S ha „csekély számú“ a mi olvasóközönségünk az övéhez képest, azt nem nekünk kell szégyelleni. Akiket pedig a mi cikkeink ösztönöztek arra, hogy a V. E. előfizetői sorába lépjenek, azokat igazán nem irigyeljük tőle.

— A választójog. A főrendiház közjogi és törvényhozási bizottsága tárgyalta és változatlanul elfogadta a képviselőház által megfajelt választójogi javaslatot. Hazafias érvekben gazdag felszólalásokban nem volt hiány. Valószínűleg a főrendiház plenumában is simán megy keresztül a javaslat.

— Antal Géza a Pénzügyminiszeri Képviselőtestülettel tartott hétfői értekezletet tartott, amelyen a szőnyegre kerülő törvényjavaslatok előkészítésével foglalkozott. Így a többek között tárgyalták a Pénzügyminiszeri Képviselőtestülettel tartott értekezletet is, amikor dr. Antal Géza, Pápa igazságszerető, nagy-névű képviselője indítatva érezte magát elégtételének kifejezést adni a fölött, hogy a javaslatot előadó Teleszky János volt pénzügyminiszternek ez az alkotása gyökeret vert s hogy az akkori ellenzéknek a mostani kormányhoz közelálló köréi éppen azokat a változtatásokat hajtvák végre, amelyeket Teleszky, mint pénzügyminiszter az akkori ellenzékkel szemben „propter bonum pacis“ vett fel az eredeti javaslatba. — Majd nem így volna, csak Andrassyék kezébe került volna a hatalom.

— Az új osztrák miniszterelnök. A rajnában pofozkodó csökek és más náció Seidler lovagot a miniszterelnökségből elűzdözték, báró Hussarek lett az osztrák miniszterelnök. Már be is mutatkozott a képviselőházban és tett érdemes nyilatkozatokat a háborúról és békéről oly értelemben, mint a monarchia két államának többi vezető férfiai. — Vajjon meddig lesz miniszterelnök? Hiszen Ausztriában azóta, amióta radikális választójoggal megboldogították, egyéb sincs kormány, sőt alkotmányválságnak.

— Újabb hírlapi hamisítás. A Veszprémmegyei Egyetértés, amely — miként egy másik közleményünkből látható — a magas paripára próbálkozott felülni velünk szemben, ugyanabban a számban, amelyben azt a sikertelen kísérletet megtette, nyomban bebizonyította, hogy „bőlből borotva, kutyából

szalonna“ soha sem válik. A V. E. is marad, aki volt: a valóságnak, különösen a megyegyűlési tudósításoknak előszeretettel tűző meghamisítója. Leírta hoz a jul. 22.-i rendkívüli megyegyűlésről, amely tudvalevőleg a királyné regalmazóival szemben foglalt állást s amelyen dr. Bibó Károly alispán azt indítványozta, hogy az uralkodókhöz Bécsbe induló orsz. küldöttségben Veszprém vármegye báró Fiáth Pál, dr. Szász Károly, dr. Rédey Gyula és Vecsey Tamás bizottsági tagokkal képviseltesse magát. Dr. Rainprecht Antal volt főispán ezután felszóllalt és azt indítványozta, hogy amennyiben hódoló küldöttség meneszletik, akkor abban ne csak méltóságos és kegyelmes urak vegyenek részt, hanem a kiszagdák is képviselve legyenek. A volt főispánnak ezt a módosításra irányuló felszólalását a V. E. időzójel között közölve (!) odahamisítja, hogy abban Rainprecht azt mondta volna, hogy a „dolgozó kisemberek“ közül senkit sem lát a küldöttségben, pedig a hazát nemcsak méltóságos és kegyelmes urak mentették meg, hanem elsősorban a „dolgozó milliók“. — Hát pedig ez nem igaz! Mert dr. Rainprecht Antal egy szóval sem tett említést „dolgozó kisemberekről“, amely átölelő fogalom alá a szociáldemokratákat is lehetne gyűjteni hanem kifejezetten „kiszagdák“ ról szólott, a „föld népe“-t említette. Erre tanu a gyűlésen jelenvolt valamennyi bizottsági tag, hiába akarja tehát a valóságot ismét elteríteni a V. E., a mely lapnak tudósítója egyáltalán jelen sem volt a rendkívüli megyegyűlésen.

Hirek.

— Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmányi ülést tartott dr. Bibó Károly alispán elnöklésével. Az 1919. évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat bírálta felül.

— Halálhöz. Reznák Albert szent-benedekrendi áldozópap, Balatonfüred fürdői lelkész, július 26. -án 69 éves korában Balatonfüreden elhunyt. Ugyanott helyezték örök nyugalomra a 43 évi áldozópapságát megért derék egyházi férfiut.

— Tiszti értekezlet. Dr. Bibó Károly alispán a járások főszolgabíráival és a városok polgármestereivel hétfőn tiszti értekezletet tartott, amelyen a vármegyére kivetett széna és szalma kontingens beszolgáltatása, továbbá az 1918.—19. gazdasági évi sertés-beszolgáltatásra vonatkozólag kiadott kormány, illetve miniszteri rendeleteknek mikénti végrehajtása került megvitatás alá.

— Karoly király gyermeknyaraltatása. A vármegyékben nyaraltatásra elvált kis osztrák gyermekek első csoportjai holnap és holnapután érkeznek meg. Elhelyezésükre már meglették a kellő intézkedéseket dr. Bibó Károly főispánhelyettes alispán, dr. Csereány József veszprémi állami gyermekmenhelyi főorvos, a Karoly király gyermek nyaraltatásnak vármegyei kormánybiztos és lelkes előmozdítója, ugyancsak az illetékes alsóbbfokú hatóságok. Aug. 2.-án érkezik Veszprémbe 125 gyermek; ebből 50 leányka a megyéspüspök, Veszprém városi hatóság 30 fíu, magánosok 45 fíu és láányi ellátását biztosítják. Ugyanaznap érkezik Bakonytérdre 23, Bszentlászlóra 15, Balaton-

főkajára 30, Enyingre 139, Olaszfalura 59, Papkeszire 21, Peremartonba 23, Szentkirályszabadjára 52, Szendrővársányba 20 és Zircre 72 cseregyermek. — Aug. 3.-án érkezik a pápai járásbeli Csotra 50, Marcallőre 20, Mezőlakra 26, Naggyimőtra 30, Papa városba 170 és Ugodra 29 gyermek.

— A repülőpósta pilótája. Az immár másodizben szerencsétlenül járt pécsi repülőpósta pilótája, aki a második szerencsétlenségnek a megfigyelőtiszttel együtt áldozata lett, pápai származású volt. Nemeth Ferencnek hívták s Pápa tanult mint villanyserelő tanonc. Halálakor őrmesteri rangot viselt a szegény ember, aki iránt így megkövetlenebb az ösztöne részvétünk, mivel megénykbeli volt.

— Bajok a vasúti jegy kiadásánál. A veszprémi vasúti állomás jegykiadó pénztáránál, különösen a balatonparti vasutak indulása előtt igen nagy a torlás, mert az egyetlen pénztár elégtelennek bizonyult a nagy katonai és polgári forgalom lebonyolítására. Ennek megszüntetése érdekében most Veszprém város tanácsa átrít a szombathelyi n. v. üzletvezetéshez, amelyben vagy egy második pénztárnak, vagy egy külön katonai pénztár felállítását kérdelemzte. Hihetőleg teljesülni fog a város igen megokolt kívánsága, amit jó lenne a vasúti személyszállítás kocsik szaporításával még kedvezőbbé tenni. Mert bizony rémséges a tolongás, kivált a balatonparti vonatokon, amelyek tudvalevőleg nemcsak a fürdőzőket szállítják, hanem a Budapest és Tapolca felé igyekvő utasoknak is közlekedő eszközzel szolgálnak.

— Fiatalkoruk tolvajbandája. A Pápa hehelyezett csendőrszakasz máris érezteti ottlétének üdvös hatását. Sokkal nagyobb a rend, a fegyelem, mint eddig volt és sokkal több huncut kerül kézre. Így legutóbb egy fiatal kereskedőtanoncokból álló tolvajbandát leplezett le és fogott el a pápai csendőrség. Ruhá-, bőr- és vaskereskedő gazdáikat lopták meg apránként mintegy 40 000 korona érték erejéig s az eladott holmik árából éltek vigan a világukat. A csendőrség a fiatalkor tolvajokat lejártoztatta s átadta a járásbírósnak. Örgazdák után pedig, akik a vidéken voltak nekik, tovább nyomoz.

— Lesz-e ismét rekvirálás? Megírjuk, hogy a közlelmező miniszteriumban értekezletet tartottak az alispánok közbejöttével, amelyen vármegyénket dr. Bibó Károly alispán képviselte. Az értekezlet célja annak megbeszélése volt, hogy miképpen lehetne az 1918. évi gabonatermést olyan módon biztosítani a hadsereg s az ellátatlanok részére, hogy az újabb rekvirációtól és az azzal járó zaklatástól a gazdaközönség mentesíthető legyen. Csakis a megfelelő és az egyes törvényhatóságok által beszolgáltatható kontingens pontos beszolgáltatása által lehet ez és — mint szintén jeleztük —, alispánunk e tárgyban határidőhöz kötött felterjesztést fog intézni a miniszterhez és a szükséges lépéseket e célból megtette. Közölte a járások főszolgabíráival és a városok polgármestereivel a miniszter hajlandóságát a terhes rekvirálás elkerülésére, ha másképpen biztosítható a kivetett kontingens. A vármegyéből beszolgáltatható mennyiség végleges megállapítására pedig holnapra, aug. 2.-ra értekezletre hívta őket, amelyen a törvényhatóságok gazd. munkabizottság, továbbá a járási mezőgazdasági és a községi gazdasági intéző bizottságok elnökeinek véleménye is figyelembe kerül. Ezidőszrint az alispán a miniszter által megállapított kontingens alapján áll. Ez a mennyiség buzából és rozsból együttesen 5875 vagon, árpából pedig 1000 vagon. Az alispán a felosztás megkönynyítése végett a következőképpen állapította meg a beszolgáltatható mennyiségeket: Buzából és rozsból a deveszeri járásban bevetett terület 25.417 kat. hold, beszolgáltatható kat. holdankint 4 mímáza 50 kg., összesen — 1143 vagon; enyingi járásban bev. terület

elfogadják, akkor vele a szerződést a községi hatóságok betekinthető szerződési tervezetben foglalt feltételek alatt azonnal írásbelileg megkötik, ellenesetben a legtöbbet ígérő bánatpénze is visszaadatik.

4. A vevő tartozik az egész vételárát a költendő adás-vevési szerződés gyámhatósági illetőleg hatósági jóváhagyásából számított 30 nap alatt kezeimhez megfizetni.

Ha ezen kötelezettségének eleget nem tenné, bánatpénzét elveszíti és az általa megvett ingatlan költségére és veszélyére újból el fog árverezletni.

A gyámhatósági és az ingatlanok forgalmát ellenőrző hatóság jóváhagyását az eladók saját költségükön eszközlik.

5. Ha a hatóságok a szerződést jóváhagyták és a vevő a vételárt teljesen kifizeti, akkor a tulajdonjog az ő költségén telekkönyvileg nevére bekezeztetik és a tevékenység betakarítása után, de legkésőbb 1919. évi január 1-én birtokba léphet.

Veszprém, 1918. július 25.-én.

Dr. Cséte Antal
ügyvéd.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, terméérték, a birtok teherterhelési, részletes leírása az épületeknek, fundus in struktus részletezése, vasúti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin
banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

KÖLCSÖNÖKET

hűtőszelvényeknek, nyugdíjasoknak fiskei előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Vessék örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, exakt neműeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejesarnokot
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Arajanlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejesarnokok Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.

JÁRMY,

Dége, Szabolcs megye.

Adakozunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára!

Vinoközösséget, Sömört, Rhét

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szága, nem piszkít. Mindig eredeti
pecsétet Dr. Fleisch félet kérjünk.
Próba tégely 3.— K. nagy tégely 5 K.
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidék részére Ióráktár:

Kocsma Imre „Pekete sas“ gyógyszerháza
Veszprémben.

Vételezni a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestőket használjon, ha szépen
és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Birtokot

10-től 100 holdig,
esetleg erdővel
nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre

osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

**Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.**